
ERMENİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİNİN 78. SAYISI YAYINLANDI

12.11.2025

Değerli Okurlarımız,

Ermeni Araştırmaları dergisinin 78. sayısı ile siz kıymetli okurlarımızla yeniden buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayımızda dergimizin geleneksel unsurlarından biri olan Editör Başyazısının yanı sıra dört araştırma makalesi ve bir kitap incelemesi yer almaktadır. Söz konusu çalışmalar gerek kullandıkları yöntemsel yaklaşımlar gerekse ele aldıkları temalar itibarıyla Ermeni araştırmaları alanında yürütülen akademik tartışmalara yeni boyutlar kazandırmayı amaçlamaktadır. *Ermeni Araştırmaları* dergisi, yayımladığı her sayıda olduğu gibi bu sayısında da, tarih, uluslararası ilişkiler, kültürel çalışmalar ve siyaset bilimi gibi disiplinler arası alanlardan gelen çalışmaları bir araya getirerek, konunun bilimsel zeminde tartışılmasına katkı sunmayı sürdürmektedir.

Dergimizin geleneksel unsurlarından biri olan **Olaylar ve Yorumlar** başlıklı editoryal yazıda Alev Kılıç, Mayıs 2025 – Ekim 2025 döneminde Ermenistanda yaşanan iç siyasi gelişmeleri, dış politika dinamiklerini, Azerbaycan ile yürütülen barış sürecini ve Türkiye normalleşme adımlarını kapsamlı biçimde ele almaktadır. Kılıç, yaklaşan Haziran 2026 seçimleri öncesinde Ermenistanda derinleşen iç politik gerilimleri, muhalefet blokunun oluşumunu ve özellikle dinî kurumların siyasette yeniden etkin bir aktör hâline gelişini analitik bir çerçevede değerlendirmektedir.

78. sayımızın ilk araştırma makalesi, Esengül Ayaz Avana ait **Karabağ Meselesi ve Türkiye Ermenistan İlişkilerine Etkisi** başlıklı çalışmadır. Yazar, makalede Karabağ meselesinin Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerindeki belirleyici etkisini tarihsel bir süreklilik içinde ele almaktadır. Çalışmada, 1990'lı yılların başından II. Karabağ Savaşına kadar geçen süreçte çatışmanın diplomatik, siyasi ve ekonomik düzeylerde iki ülke ilişkilerini nasıl şekillendirdiğini incelemekte; savaş sonrasındaki dönemde ortaya çıkan yeni koşulların ikili ilişkilerde yarattığı dönüşümü analitik bir çerçevede değerlendirmektedir.

Yeni sayımızda yer verdiğimiz ikinci makale, Olgun Ukşalın kaleme aldığı **Rusya ve Avrupa Birliği Arasında Sıkışan Bir Dış Politika: Ermenistan Örneği** başlıklı çalışmasıdır. Ermenistanın Sovyetler Birliği sonrası dönemde şekillenen dış politikasını çok boyutlu bir analizle ele almaktadır. Yazar, Ermenistanın tarihsel ve güvenlik temelli bağımlılık ilişkileri nedeniyle Rusya Federasyonu ile yakın iş birliğini sürdürürken, Avrupa Birliği ile de siyasi, ekonomik ve hukuki düzeyde bütünleşme arayışlarını nasıl dengelemeye çalıştığını incelemektedir. Çalışma, küçük devletlerin bölgesel güçler arasında izlediği dengeleme politikalarını anlamak açısından literatüre

önemli bir katkı sunmakta; Ermenistan örneği üzerinden post-Sovyet alandaki dış politika dönüşümlerine dair analitik bir perspektif ortaya koymaktadır.

78. sayımızın üçüncü makalesi Engin Öztürkün kaleme aldığı **Bizans İmparatorluğunda Ermeni Algısı Nasıldı?** başlıklı çalışmadır. Bizans tarih yazımı içinde Ermenilere yönelik algının çok katmanlı yapısını tarihsel, dini, kültürel ve politik boyutlarıyla ele almaktadır. Yazar; Ermenilerin, Bizans İmparatorluğunun hem sınır komşusu hem de kimi dönemlerde imparatorluk yapısının bir parçası olarak üstlendikleri konumu incelemekte; Hristiyanlığın kabulü, Kadıköy Konsili sonrasında yaşanan mezhepsel ayrışma ve Bizans kaynaklarındaki temsiller üzerinden algının dönüşümünü analiz etmektedir. Çalışma, Bizanstaki Ermeni imgesinin tek boyutlu bir kalıp değil, dönemin siyasi, teolojik ve kimlik inşa süreçlerine göre değişkenlik gösteren dinamik bir olgu olduğunu ortaya koyarak literatüre özgün bir katkı sunmaktadır.

78. sayımızın dördüncü araştırma makalesi Salih Kalkanın kaleme aldığı **Ermeni Göçleri ve Misyonerlerin Ermeniler Üzerindeki Etkisi (1876- 1908): Harput Örneği** başlıklı çalışmasıdır. Yazar, XIX. yüzyıl sonu ve XX. yüzyıl başında Harputta gerçekleşen demografik ve dini değişimleri, misyonerlik faaliyetlerinin göçler ve Protestan nüfus üzerindeki etkilerini analiz etmektedir. Çalışma, göçlerin ABDdeki Ermeni toplulukları üzerindeki sosyal ve ekonomik etkileri vb. konuları tartışmaktadır.

78. sayımızda bir kitap incelemesine de yer verilmiştir. İlaha Khantamirova, Robert Gerwarth tarafından kaleme alınan **The Vanquished: Why The First World War Failed to End (Mağluplar: Birinci Dünya Savaşı Neden Bitmedi?)** isimli kitabı değerlendirmiştir. Robert Gerwarthın *Mağluplar* adlı eseri, I. Dünya Savaşı sonrası Avrupada barışın neden kalıcı bir düzene dönüşmediğini sorgulayan kapsamlı bir çalışmadır. Yazar, temel olarak mağlup devletlerin halklarının savaş sonrası deneyimlerini inceleyerek, Avrupanın bu dönemde nasıl kaotik ve şiddet dolu bir barış sürecine girdiğini ortaya koymaktadır.

Dergimizin 78. sayısında yayımlanan çalışmaların, alan yazınında yeni perspektiflerin geliştirilmesine katkı sağlamasını temenni ederiz. Bu sayının hazırlanmasına değerli katkılar sunan yazarlarımıza, hakemlerimize, yayın ile bilim ve danışma kurullarımıza teşekkürlerimizi sunarız.

Keyifli okumalar dileriz.

Saygılarımızla

[78. sayıya erişmek için tıklayınız.](#)

Kaynak/Source: